NKKS AVLSSTRATEGI

Basert på vedtak i NKKs Hovedstyre 27.11.2007. Oppdatert ett HS-vedtak 25.05.2016: pkt. 4.3 3. setning samt pkt. 4.4 2.-4. setning. Strategien vedtas av Hovedstyret

Målet i hundeavlen er sunne og funksjonelle hunder med en rasetypisk konstruksjon og mentalitet, som kan leve et langt og sunt liv til glede for seg selv, sine eiere og samfunnet. Avl og utvikling av hunderaser skal baseres på vitenskapelig kompetanse innen avl, genetikk og veterinærmedisin, dokumenterbar erfaring og sunne prinsipper, med hundens helse og velferd som høyeste prioritet.

Strategien bygger på prinsippet om å ta vare på det beste fra fortiden, videreutvikle avlsarbeidet i sanntid, og alltid ha blikket rettet mot å skape de beste forutsetningene for kommende generasjoner. På denne måten sikres det at verdifulle erfaringer og kunnskap fra tidligere tiders avlsarbeid kombineres med moderne innsikt og metoder, slik at hunderasene kan utvikle seg på en bærekraftig og fremtidsrettet måte.

UTKAST

Målet søkes nådd gjennom;

1. Samarbeid og involvering
2. Kunnskap og utdanning
3. Registrering og dokumentasjon av helse og sykdom på populasjons- og individnivå
4. Avlstiltak basert på kunnskap om genetikk og helse
5. Tydelig ansvarsfordeling

1. Samarbeid og involvering

NKK, raseklubber og forbund, samt den enkelte oppdretter, må samarbeide om avlsarbeidet slik at målsettingen kan nås. Det er oppdretterens valg av avlsdyr som er avgjørende for at strategien lykkes. NKK, raseklubb og forbund må legge til rette for at oppdrettere kan ta informerte valg. Oppdretter må sørge for at informasjon om hunden er tilgjengelig for raseklubb og NKK. Informasjonsutveksling må gå alle veier.

Tiltak

1) Arbeide for et godt samarbeid med raseklubber, forbund og deres medlemmer gjennom tiltak og aktiviteter som bygger tillit og åpenhet

2. Kunnskap - utdanning

NKK skal ha tilgjengelig ledende og oppdatert kompetanse innen avlslære, veterinærmedisin og genetikk, slik at beslutninger og tiltak baseres på et solid faglig grunnlag og bidrar til at målsettingen i avlsstrategien nås. Kunnskap innen helse og genetikk skal videre nyttiggjøres for å veilede og utdanne raseklubb, forbund og oppdrettere.

Raseklubber og forbund skal ha utvidet kunnskap om rasens helsesituasjon og populasjon, samt andre egenskaper som er viktige i den aktuelle rasen. Raseklubber og forbund skal videre ha utvidet kunnskap om rasens avlsprogram, Hundeavlsforskriften, og andre relevante regelverk og prosedyrer, slik at de kan veilede oppdrettere av rasen ved behov.

Oppdretteren må drive sitt oppdrett med de nødvendige kunnskaper om rasen, hundehold, avl og oppdrett, samt arbeide for å ivareta og utvikle den aktuelle rasen gjennom valg og kombinasjon av avlsdyr. Ved utvalg av avlsdyr er det viktig å vurdere hele hunden og rasen: det er ikke tilstrekkelig å kun ta hensyn til resultater av screeningundersøkelser og DNA-tester.

Tiltak

1) Videreføre og utvikle et utdanningstilbud for raseklubber og oppdrettere
2) Utvikle et godt samarbeid med relevante fagmiljøer gjennom opprettelse av ulike fagfora
3) Utarbeide en kompetanseplan for sekretariatet

3. Registrering og dokumentasjon

Alle hunder skal være id-merkede og registrert i NKK eller annet FCI-godkjent register. Registrering av slektskaps-, helse- og egenskapsinformasjon om hundene skal brukes til kartlegging av situasjonen i rasen, samt fastsettelse av avlsmål og tiltak i rasens avlsprogram.

Tiltak

1) Vedlikeholde og videreutvikle DogWeb gjennom innsamling, lagring, behandling og tilgjengeliggjøring av informasjon om enkelthunder og rasepopulasjoner, inkludert:
    a. Slektskapsinformasjon
    b. Resultater fra NKK-godkjente screeningundersøkelser
    c. Innhenting av resultater fra andre helseundersøkelser og -analyser
    d. Resultater fra prøver og utstillinger
    e. Populasjonsinformasjon, inkludert registreringstall, innavlsparametere og bruk av avlsdyr

4. Sikre at avl skjer i ønsket retning.

Avlsfremgang skal oppnås gjennom korrekt og sikker seleksjon. Tilstrekkelig genetisk variasjon i rasepopulasjonene er en forutsetning for at slik seleksjon skal være mulig, og for å forebygge nye, innavlsrelaterte helse- og fruktbarhetsproblemer.

Tiltak

1) NKK skal utarbeide gode avlsprogrammer som fastsetter konkrete avlsmål og egnede tiltak.
    a. Avlsprogrammene skal sørge for at oppdrettere benytter hunder som innehar ønskede egenskaper i avl, slik at avlsmålene kan nås.
    b. Avlsprogrammene skal så langt det er mulig være evidensbaserte.
    c. Hvis avl av en rase står i fare for å være i strid med bestemmelser i Dyrevelferdsloven eller Hundeavlsforskriften, skal avlsprogrammet sikre betydelig forbedring av helsesituasjonen innen kort tid.
    d. Avlsprogrammene skal inneholde tiltak for å begrense innavlsøkning eller inneholde tiltak for å øke den genetiske variasjonen i rasen gjennom tilførsel av nytt genmateriale.
    e.

UTKAST

2) NKK skal videreutvikle kvalitetssikrede screeningprogrammer
    a. Screeningprogrammer skal bidra til at hunders avlsverdi kan vurderes med stor grad av sikkerhet.
    b. Screeningprogrammer skal i så stor grad som mulig baseres på fagfellevurderte kilder, og være standardiserte og validerte.
    c. Når det er mulig skal det ved avl for komplekse egenskaper benyttes avlsindekser som også tar slektningers egenskaper med i beregningen av en hunds avlsverdi.
3) NKK skal benytte og/ eller utvikle bedre verktøy for sikker evaluering av hunders atferd med tanke på avl.
4) NKK skal benytte og/ eller utvikle gode verktøy for å overvåke rasepopulasjonene mtp. faktisk og effektiv populasjonsstørrelse, bruk av avlsdyr, samt mulige indikatorer på negative effekter av innavl.
5) Seleksjon for eksteriøre egenskaper skal alltid fremme god helse.

5. Tydelig ansvarsfordeling

Gjennom avlsprogrammene skal HS sikre at all avl i NKK skjer innenfor rammene av nasjonal lovgivning, og alltid fremmer sunnhet og god dyrevelferd.

Tiltak

1) Kommunisere og veilede raseklubber og oppdrettere i hvilket ansvar som ligger til den enkelte
    a. Raseklubber og forbund med delegert forvaltningsansvar for den enkelte rase har ansvar for å forvalte avlsprogrammene.
        i. Raseklubber og forbund skal bidra til etterlevelse, overvåking, oppfølging og praktisk gjennomføring av avlsprogrammene.
        ii. Raseklubber og forbund skal fungere som et bindeledd mellom oppdrettere og NKK, og bistå med innsikt under utarbeidelse og revisjon.
        iii. Raseklubber og forbund kan ikke ha egne avlsstrategier som er i konflikt med avlsprogrammet.
    b. Oppdrettere skal følge kravene i avlsprogrammet for den aktuelle rasen, samt NKKs øvrige regelverk.
        i. Oppdrettere skal alltid drive sitt oppdrett på en måte som fremmer god helse og dyrevelferd.
        ii. Oppdrettere skal støtte opp om tiltak i avlsprogrammet slik at avlsmålene kan nås.

UTKAST